

PROGRAM PRACY Z DZIECKIEM I RODZINĄ

REALIZOWANY W MŁODZIEŻOWYM OŚRODKU WYCHOWAWCZYM

W KRUPSKIM MŁYNIEM W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

Uczucie przywiązania do matki, ojca, dziadków to podstawa i niezbędny punkt wyjścia dla rozwoju dziecka i jego uczuć. Na gruncie codziennych doświadczeń, jakich dostarcza współżycie z najbliższymi kształtuje się postawa dziecka, jego osobowość, kształtuje się również postawa wobec szerszego środowiska, jakim jest ośrodek wychowawczy. Współpraca z rodzicami zaczyna się w momencie, gdy zjawiają się w ośrodku przekazując nam swojego syna. Często ten pierwszy kontakt decyduje powodzeniu dalszej współpracy, dlatego nie wolno go przeoczyć.

"Nie bójmy się rodziców! Oni znają swoje dziecko i mogą nam pomóc w trudnych sytuacjach wychowawczych"

Dobra współpraca z rodzicami, wzajemna akceptacja i zrozumienie procentują w efektach oddziaływań wychowawczo - dydaktycznych. W poszukiwaniu najlepszych form współpracy należy uwzględnić pełne prawo rodziców do współdecydowania o kierunkach pracy z nieletnim. Udział rodziców w działalności ośrodka pozwala im zrozumieć zasady jego funkcjonowania, problemy i specyfikę. Wówczas rodzice mają przyjazny stosunek do placówki, czują się współodpowiedzialni za jego funkcjonowanie. Rodzice mogą być aktywnym ogniwem w pracy placówki tylko wszystko zależy od nas, czy potrafimy włączyć ich w całość działań placówki, uwzględnić ich potrzeby, sugestie, zaspokoić oczekiwania. W działaniach pomocowych opieramy się na potencjale rodziny starając się wzmocnić kompetencje społeczne i wychowawcze rodziców oraz wspierać wychowanka w oparciu o bazę specjalistów w zakresie diagnozy, wychowania, terapii i pracy socjalnej.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy działając w oparciu o Ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r (tj. Dz.U. 2018 poz. 969) zgodnie z preambułą dąży do przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich i stwarza warunki powrotu do normalnego życia nieletnim, którzy popadli w konflikt z prawem bądź z zasadami współżycia społecznego. Dąży do umacniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej i poczucia odpowiedzialności rodzin za wychowanie nieletnich, na świadomych swych obowiązków członków społeczeństwa. Placówka w swojej działalności kieruje się także przede wszystkim dobrem dziecka „dążąc do osiągnięcia korzystnych zmian w osobowości i zachowaniu się nieletniego oraz zmierzając w miarę potrzeby do prawidłowego spełniania przez rodziców lub opiekuna ich obowiązków wobec nieletniego, uwzględniając przy tym interes społeczny” (art. 3 § 1 upn). Współpraca z rodzicami wychowanków jest regulowana następującymi przepisami prawa:

Rozporządzeniem Ministra Edukacji w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowy ośrodku wychowawczym z dnia 27 października 2011 roku

a/ nieletni podczas pobytu w placówce może być urlopowany do rodziców „za zgodą sądu rodzinnego § 8.1

b/ podczas pobytu wychowanka w placówce rodzice nieletniego mogą wystąpić z „wnioskiem do sądu rodzinnego o uchylenie lub zmianę środka wychowawczego i zwolnienie wychowanka z placówki, przedstawiając informacje o efektach zastosowanych działań resocjalizacyjnych terapeutycznych oraz zaobserwowanych zmianach postawy nieletniego, które uzasadniają przypuszczenie o prawidłowym uczestnictwie nieletniego w życiu społecznym.” § 11

Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

a/ zarządzenie określa w § 2 pkt 3, że „*Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w przedszkolu, szkole i placówce rodzicom uczniów i nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom.*”

b/ zarządzenie określa w § 4 pkt 3, że: „*pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z: - rodzicami uczniów*”

c/ zgodnie z zarządzeniem pierwszy kontakt z rodzicami, którzy sami nie dowiedzieli wychowanka do placówki następuje poprzez informację o przyjęciu nieletniego do placówki

d/ pomoc psychologiczno – pedagogiczna w „*przedszkolu, szkole i placówce jest udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń § 6 pkt 5. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w przedszkolu, szkole i placówce jest udzielana z inicjatywy między innymi rodziców ucznia*” § 5

e/ po przyjęciu wychowanka do placówki, przeprowadzeniu rozmowy wstępnej, po zapoznaniu nieletniego z regulaminem i procedurami placówki do 7 dni „*dyrektor informuje na piśmie rodziców uczniów albo pełnoletnich uczniów o ogólnych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej w danym roku szkolnym*”

f/ następnie do 30 dni zorganizowany zostaje Zespół nieletniego, na który pisemne zaproszenie otrzymują rodzice wychowanka; Zespół tworzą dyrektor placówki, dyrektor szkoły, kierownik internatu, psycholog, pedagog, wychowawcy grupy, wychowawca klasy, rodzice, opiekunowie, pracownicy innych placówek, w których

przebywał nieletni; Na Zespole zostaje dokonana wielospecjalistyczna diagnoza oraz zostają ustalone formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej. O potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia - § 23. 1 O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy, niezwłocznie informuje pisemnie, w sposób przyjęty w placówce, rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

g/ Zespół podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;

h/ Zespół dokonuje „oceny efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniowi, w tym efektywności realizowanych zajęć dotyczącej:

– *danej formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej – po zakończeniu jej udzielania;*

– *pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej w danym roku szkolnym – przed opracowaniem arkusza organizacji placówki na kolejny rok szkolny;*

Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

a/ dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego opracowuje się indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zwanych dalej „programem”; program określa „*działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży*” § 6.1 pkt 4

Wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka bezpośrednio odpowiada za realizację zadań wynikających z indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego oraz pozostaje w stałym kontakcie z rodziną dziecka, również osoba zatrudniona na stanowisku psychologa lub pedagoga w placówce jest zobowiązana do prowadzenia poradnictwa dla rodziców wychowanków, a wszyscy pracownicy są zobowiązani do analizy i ewentualnej modyfikacji metod stosowanych w pracy z dzieckiem i rodziną.

Oraz innymi ustawami i rozporządzeniami.

FORMY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI WYCHOWANKÓW

I TERMINY ICH REALIZACJI

1. Wychowanek ma prawo do bezpośredniego kontaktowania się z rodzicami o ile kontakt ten nie stwarza zagrożenia dla porządku prawnego, bezpieczeństwa placówki, lub o ile kontakt nie wpływa niekorzystnie na przebieg procesu resocjalizacji (art. 66 §4 upn) Warunki kontaktu z rodzicami określa wewnętrzna procedura – Odwiedzin wychowanka. *„Dyrektor zakładu, placówki lub schroniska, o których mowa w § 1, może ograniczyć lub zakazać kontaktów nieletniego z osobami spoza zakładu, placówki lub schroniska dla nieletnich wyłącznie w przypadku, gdy kontakt ten stwarzałby zagrożenie dla porządku prawnego, bezpieczeństwa zakładu, placówki lub schroniska, bądź może wpłynąć niekorzystnie na przebieg toczącego się postępowania lub proces resocjalizacji nieletniego).*
2. Kontakt wychowanka z rodzicami może przybierać formę:
 - odwiedzin wychowanka przez rodziców w ośrodku – **poza zajęciami szkolnymi; W tym celu placówka umożliwia spędzanie czasu wychowankowi i rodzicom/ opiekunom w specjalnie wyznaczonym pokoju odwiedzin, na zasadach określonych w Regulaminie Odwiedzin.**
 - przepustek do domów rodzinnych – **w zależności od założeń indywidualnego planu edukacyjno - terapeutycznego z wychowankiem;**
3. Wychowankowi umożliwia się również pośredni kontakt z rodziną i osobami najbliższymi poprzez:
 - rozmowy telefoniczne - **rodzice mogą kontaktować się z synem bez ograniczeń, wychowanek tylko w przypadku spraw nagłych;**
 - kontaktowania się listownego – **bez ograniczeń;**
 - kontaktowania się drogą e-mail, oraz za pomocą portali społecznościowych – **w czasie trwania zajęć w pracowni komputerowej, pracowni multimedialnej oraz bibliotece;**
4. Rodzice są zapraszani na spotkania Zespołu dotyczącego ich dziecka oraz w razie potrzeby na nadzwyczajne posiedzenia zespołu.
5. Ważne i istotne decyzje dotyczące wychowanka są uzgadniane z rodzicami lub opiekunami – **na bieżąco, w zależności od potrzeb; nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu.**

6. Wychowawca kierujący procesem wychowawczym jest zobowiązany do wypełniania Karty obserwacji wychowanka w placówce, gdzie ocenia się stosunek rodziców do dziecka oraz relacje dziecka z rodzicami – **raz w miesiącu**.
7. Psycholog i pedagog zatrudniony w placówce prowadzi poradnictwo psychologiczno - pedagogiczne dla rodziców wychowanków, a w razie potrzeby organizuje specjalne spotkania z rodzicami w obecności wychowanka; Istnieje możliwość zorganizowania według potrzeb spotkań rodziców/opiekunów prawnych z wychowankiem w obecności psychologa lub pedagoga w ramach systematycznych zajęć terapeutycznych (elementy terapii rodziny).
8. Wychowawca utrzymuje stały kontakt z rodzicami, w razie potrzeby przeprowadza rozmowy w domu wychowanka (wywiad środowiskowy).
9. Placówka utrzymuje stały kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Sądem Rejonowym właściwym dla placówki oraz miejsca zamieszkania wychowanka, które są zobowiązane do udzielania wsparcia rodzinom dzieci przebywającym w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz do współpracy z owymi placówkami – **na bieżąco przez cały rok szkolny**.
10. Pracownik socjalny placówki wraz z działem księgowym dokonuje naliczenia odpłatności za pobyt nieletniego w placówce, o czym pisemnie informuje rodziców wychowanka.

**W ZWIĄZKU Z NIEZASTĄPIONĄ ROLĄ RODZICÓW W PROCESIE
RESOCJALIZACJI I TERAPII W PRACY Z WYCHOWANKIEM I JEGO RODZINĄ,
PROPONUJEMY:**

I. Dni Otwarte

Celem Dni Otwartych jest przede wszystkim:

1. Zapoznanie rodziców z placówką, regulaminem itp.
2. Omówienie bieżących spraw z rodzicami: sytuacji rodzinnej, finansowej, problemów z dzieckiem, problemów z uzależnieniami, sugestii co do współpracy, itd.;
3. Przeprowadzenie pedagogizacji rodziców:

- Prelekcje na temat: „Jak rozpoznać, że dziecko bierze narkotyki czy dopalacze”, „Jak uchronić dziecko przed alkoholizmem”, „Jak pracować z dzieckiem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się”, itp.;
- Spotkanie z przedstawicielem Policji, Mops-u, Pcpr-u;
- Spotkanie z psychologiem, pedagogiem i pracownikiem socjalnym placówki;
- Spotkania ze specjalistami;
- Umożliwienie przeprowadzenia terapii rodzin dla uczestników spotkania, którzy wyrażą taką potrzebę;
- Rozpoznanie sytuacji rodziny wychowanka, ewentualna pomoc w rozwiązaniu problemów natury wychowawczej;
- Uczestnictwo w zajęciach specjalnie zorganizowanych dla rodziców;

Terminy realizacji – 2 razy w roku szkolnym / PO RAZ W SEMESTRZE/

II. SZKOLENIA DLA RODZICÓW

1. Problem narkomanii i eksperymentowania przez nieletnich różnymi środkami odurzającymi stał się problemem społecznym. Dotyczy on również naszych wychowanków. Niejednokrotnie rodzice są bezradni wobec uzależnienia dziecka, a jeszcze częściej są tego nieświadomi. Dlatego też celem szkolenia dla rodziców byłoby uświadamianie w zakresie:

- Jak rozpoznać czy dziecko bierze narkotyki? –charakterystyczne objawy i zachowanie itp.
- Na co należy zwrócić uwagę? – charakterystyczne przedmioty, ślady na ciele, charakterystyczna woń, dziwne zainteresowania itp.
- Jak rozpoznać sygnały mogące świadczyć, że dziecko może mieć kontakt ze środowiskiem narkotycznym – zmiana grona przyjaciół, izolowanie i zamykanie się w sobie, spodek zainteresowania szkołą, sportem itp.
- Co można zrobić, aby pomóc dziecku. – gdzie się zwrócić o pomoc, jak zareagować, jak rozmawiać z dzieckiem itp.

W przeprowadzeniu szkolenia pomocni mogą być Policjanci zajmujący się profilaktyką i zwalczaniem narkomanii.

2. Szkolenie w zakresie zagrożenia ze strony sekt

3. Szkolenie z zakresu odpowiedzialności nieletnich

Terminy realizacji: podczas Dnia Otwartego i podczas spotkań z rodzicami.

III. KONTRAKT Z RODZICAMI

Indywidualny Program Edukacyjno - Terapeutyczny jest rozszerzony o kontrakt z rodzicami (o ile to możliwe), w którym rodzice powzięli by zobowiązania co do:

- kontaktu z dzieckiem (osobistego, telefonicznego, listowego, mailowego);
- kontaktu z wychowawcami;
- zapraszania na przepustki i sprawowania odpowiedzialnej pieczy nad dzieckiem;
- dodatkowe działania na rzecz dziecka (szczególnie wobec dziecka opuszczającego placówkę);
- wyrażają zgodę na leczenie dziecka i badanie go na obecność narkotyków w organizmie;
- inne;

Kontakt telefoniczny z rodzicami/opiekunami powinien uwzględniać wytyczne RODO, zgodnie z zasadami weryfikacji rozmówcy obowiązującymi w placówce.

Terminy realizacji: do pierwszego miesiąca pobytu wychowanka w placówce.

IV. ZACIEŚNIENIE KONTAKTU Z PCPR, MOPS, SR I PLACÓWKAMI LECZNICZYMI

Zacieśnienie kontaktu z PCPR-ami, MOPS-ami, Sądami Rejonowymi właściwymi dla miejsca zamieszkania wychowanka i placówkami leczniczymi ma na celu m.in.:

- ustalenie aktualnych danych o sytuacji rodzinnej dziecka (wywiady kuratorskie i mopsowskie);
- pomoc w usamodzielnieniu wychowanka;
- pomoc w nawiązaniu pozytywnych stosunków z rodzicami;
- ustalenie odpowiednich form pomocy medycznej i dawkowania leków dla nieletnich;
- pedagogizacja rodziny;
- inne;

Terminy realizacji: na bieżąco, cały rok szkolny

V. SZKOLENIA WDN

Głównie szkolenia w zakresie współpracy z rodziną, terapii rodzin, poradnictwa dla rodzin, pomocy rodzinie i dziecku itp.

Terminy realizacji: zgodnie z planem szkoleń WDN na dany rok szkolny

W pracy z rodziną wychowanka pracownicy powinni dążyć do nawiązania jak najbardziej efektywnej współpracy, podejmować wspólne działania dla dobra podopiecznego. Kontakty te powinien charakteryzować przede wszystkim wzajemny szacunek, aktywne słuchanie, rzetelność i prawdziwość udzielanych informacji. Powinniśmy służyć rodzicom wsparciem, udzielać pomocy według indywidualnych potrzeb i przy rozwiązywaniu konfliktów. Należy zwracać szczególną uwagę na pielęgnowanie więzi wewnątrzrodzinnych i potrzebę utrzymywania kontaktów rodziców z synem podczas pobytu w placówce.

Program został zatwierdzony do realizacji
uchwałą Rady Pedagogicznej
nr /2018/2019 z dnia 14.09.2018 r.

